

U skladu s člankom 132. stavak prvi Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji, osiguratelji – članovi Hrvatskog ureda za osiguranje te Hrvatska komora arhitekata, Hrvatska komora inženjera građevinarstva, Hrvatska komora inženjera strojarstva i Hrvatska komora inženjera elektrotehnike, zajednički utvrđuju slijedeće Uvjete za osiguranje od profesionalne odgovornosti u arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji koji stupaju na snagu i primjenjuju se s danom prihvaćanja od strane Upravnog odbora Hrvatskog ureda za osiguranje te Komora

UVJETI ZA OSIGURANJE OD PROFESIONALNE ODGOVORNOSTI U ARHITEKTONSKIM I INŽENJERSKIM POSLOVIMA I DJELATNOSTIMA U PROSTORNOM UREĐENJU I GRADNJI

ZNAČENJE POJEDINIH IZRAZA

Osiguratelj - pravna osoba, koja je sukladno Zakonu o osiguranju registrirana za obavljanje djelatnosti osiguranja u Republici Hrvatskoj;

Osiguranik - je fizička osoba s pravom uporabe strukovnog naziva „ovlašteni arhitekt“ i/ili „ovlašteni inženjer“, član strukovne komore (ovlaštenog tijela), čija je odgovornost pokrivena osiguranjem;

Ugovaratelj osiguranja - osiguranik ili neka druga pravna ili fizička osoba koja u korist osiguranika s osigurateljem sklopi ugovor o osiguranju od odgovornosti u arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji;

Iznos osiguranja - najviši iznos obveze osiguratelja po jednom osiguranom slučaju;

Agregatni limit - predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sve osigurane slučajeve ostvarene unutar jedne osigurateljne godine;

Polica osiguranja - isprava o ugovoru o osiguranju;

Premija osiguranja - iznos što ga ugovaratelj osiguranja odnosno osiguranik plaća osiguratelju temeljem ugovora o osiguranju;

Čisto imovinska šteta – šteta koja predstavlja ekonomski gubitak koji nije nastao niti povredom osobe niti oštećenjem ili uništenjem stvari;

Treća osoba - svaka oštećena osoba koja nije subjekt ugovora o osiguranje od odgovornosti ovlaštenih arhitekata i inženjera u graditeljstvu, a pretrpjela je štetu koja je nastala kao posljedica obavljanja poslova iz djelokruga ovlaštenih arhitekata i inženjera;

Investitor – pravna ili fizička osoba u čije ime se gradi građevina.

Članak 1. Predmet osiguranja

Predmet osiguranja u smislu ovih Uvjeta je profesionalna odgovornost u arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji za štetu koju bi osiguranik obavljanjem poslova, odnosno djelatnosti mogao učiniti investitoru ili trećim osobama.

Članak 2. Osigurani slučaj

- (1) Osiguranim slučajem se u smislu ovih Uvjeta smatra svaki propust ili pogreška u obavljanju stručnih poslova koje prouzroči osiguranik svojim postupanjem ili propuštanjem postupanja u arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji, naročito obavljanje stručnih poslova prostornog uređena, poslova projektiranja i/ili stručnog nadzora građenja, obavljanje djelatnosti građenja i djelatnosti upravljanja projektom gradnje, a koji mogu imati za posljedicu:
 - a. Smrt, povredu tijela ili zdravlja neke osobe;
 - b. Oštećenje ili uništenje stvari (materijalna šteta);
 - c. Štetu koja nije nastala povredom tijela ili zdravlja neke osobe, niti sa oštećenjem odnosno uništenjem stvari (imovinska šteta u širem smislu ili čisto imovinska šteta).
- (2) Jednim osiguranim slučajem smatra se i više šteta čiji nastanak je posljedica jednog, jedinstveno određenog uzroka, bez obzira na broj oštećenih osoba.
- (3) Smatra se da je osigurani slučaj nastao onda kada se ostvario propust ili pogreška u obavljanju stručnih poslova.
- (4) Propust ili pogreška smatraju se poznatim kad ih osiguranik sam utvrdi ili za njih dozna, neovisno o tome da li je postavljen odštetni zahtjev treće oštećene osobe.
- (5) U slučaju sumnje predmijeva se da je propust ili pogreška u obavljanju stručnih poslova prostornog uređenja, projektiranja, stručnog nadzora, upravljanja procesom gradnje i kontrole projekata nastala onog dana kada je određena radnja trebala biti poduzeta ili nepoduzeta, kako bi se spriječilo nastajanje štete.

Članak 3. Teritorijalno pokriće

Osiguranjem su obuhvaćeni osigurani slučajevi nastali na teritoriju Republike Hrvatske, ukoliko se drugačije ne ugovori.

Članak 4. Iznos osiguranja i agregatni limit

- (1) Iznos osiguranja je najviši iznos obveze osiguratelja po jednom osiguranom slučaju.
- (2) Agregatni limit predstavlja gornju granicu obveze osiguratelja za sve osigurane slučajeve ostvarene unutar jedne osigurateljne godine.
- (3) Iznos osiguranja i agregatni limit moraju biti upisani u policu osiguranja.

Članak 5. Franšiza (učesće osiguranika u šteti)

- (1) Ako je ugovoreno da osiguranik sam snosi jedan dio štete (franšiza), osiguratelj je u obvezi, ako nastane osigurani slučaj, naknaditi samo iznos odštete koji prelazi iznos franšize.
- (2) Franšiza, ukoliko je ugovorena, mora biti obvezno upisana u policu osiguranja.

Članak 6. Početak, trajanje i prestanak obveze osiguratelja

Obveza osiguratelja iz ugovora o osiguranju počinje po isteku 24-tog sata dana koji je u ispravi o osiguranju naveden kao početak osiguranja, ako je do tog datuma plaćena premija odnosno nakon isteka 24-tog sata dana kada je premija plaćena, ako nije drugačije ugovoreno. Obveza osiguratelja u svakom slučaju prestaje protekom zastarnih rokova iz Zakona o obveznim odnosima.

Članak 7. Isključenja iz osiguranja

- (1) Osiguranjem nisu obuhvaćeni odštetni zahtjevi:
 1. zbog namjerno i prijevorno prouzročenih šteta od strane ugovaratelja osiguranja ili osiguranika, ili zbog šteta nastalih kao posljedica svjesnog postupanja suprotno propisima po kojima se obavlja njegova registrirana djelatnost;
 2. zbog ugovornog proširenja odgovornosti osiguranika i na slučajeve, kad po zakonu ne odgovara;
 3. prouzročeni neposredno ili posredno ratnim i političkim rizicima, bez obzira da li je rat objavljen ili nije;
 4. zbog šteta nastalih uslijed elementarnih nepogoda i više sile:
 - elementarnom nepogodom smatra se iznenadna velika nesreća koja uzrokuje žrtve, štetu većeg opsega na imovini ili njen gubitak, te štetu na infrastrukturi i okolišu
 - elementarnom nepogodom smatraju se osobito potresi od 7 i više stupnjeva po M-C-S ljestvici, olujni i orkanski vjetrovi jakosti od 8 i više stupnjeva po Beaufortovoj ljestvici, požari, poplave, bujice, visoka voda, plimni val, suša, tuča, jaki mrazevi, snježni nanosi i lavine, nagomilavanje leda u vodotocima, odroni zemljišta i sl.;
 5. za čisto imovinske štete (financijske) investitoru proizašle iz manjkavog materijala, dizajna ili izvedbe;
 6. zbog šteta nastalih uslijed: zagađivanja tla, vode i zraka; koje su u neposrednoj ili posrednoj vezi s korištenjem nuklearne energije; posjedovanja ili korištenja motornih vozila i drugih vozila na motorni pogon; posjedovanja ili korištenja plovila i letjelica; proizvoda s nedostatkom;

7. zbog šteta koje postupno nastaju uslijed trajnog djelovanja temperature, plinova, pare, vlage ili padalina (dima, čađe, prašine i dr.);
 8. za štete koje nastaju zbog neodržavanja rokova, zbog ugovornih kazni, penala i sl;
 9. zbog šteta nastalih po nalogu investitora, odnosno kršenjem odluka inspekcijskih i nadzornih organa;
 10. zbog propusta ili pogrešaka osiguranika nastalih prije zaključivanja ugovora o osiguranju od odgovornosti, pa čak i ako se šteta manifestira nakon zaključenja ugovora;
 11. zbog šteta proizašlih uslijed insolventnosti, prekida ili obustave rada;
 12. zbog financijskog gubitka do kojeg dođe uslijed prekida poslovanja osiguranika, posljedične štete gubitka zarade;
 13. zbog šteta proizašlih kao posljedica bilo koje vrste povrede autorskih prava, patenata, trgovačkog imena/marke, logotipa ili slogana;
 14. zbog bilo kakvih šteta proizašlih iz gubitaka, izmjene, oštećenja, smanjenja funkcionalnosti, dostupnosti ili iskoristivosti računalnih sustava, hardware-a, software-a, podataka, medija za prijenos podataka, mikročipova, integriranih sklopova i sl. bez obzira da li je riječ o dijelovima računalne ili ne-računalne elektroničke opreme;
 15. zbog šteta proizašlih kao posljedica uništenja, oštećenja ili nestanka bilo koje vrste podataka, vrijednosnih papira i dr.;
 16. odštetni zahtjevi koji proizlaze iz povrede prava na ugled, dobar glas, čast, dostojanstvo, poslovu tajnu, slobodu privređivanja i sl.;
 17. trgovačkim društvima čiji je vlasnik ugovaratelj osiguranja ili članovi njegove obitelji;
 18. trgovačkim društvima u kojima ugovaratelj osiguranja ili članovi njegove obitelji imaju vlasničke udjele.
- (2) Ukoliko nije posebno ugovoreno, isključuju se štete koje su nastale radnicima osiguranika.
- (3) Odluke stegovnih sudova strukovnih komora ne obvezuju osiguratelja na naknadu.

Članak 8. Gubitak prava iz osiguranja

Prava iz osiguranja gubi osiguranik koji je štetu prouzročio grubom nepažnjom. Osiguratelj ima pravo od njega zahtijevati naknadu isplaćene osigurnine.

Članak 9. Obveze ugovaratelja osiguranja

Ugovaratelj osiguranja obavezan je:

1. pri zaključenju ugovora o osiguranju prijaviti sve okolnosti koje je znao ili koje je morao znati, a važne su za ocjenu rizika;
2. pri zaključenju ugovora o osiguranju platiti premiju na ugovoren način;
3. izvijestiti osiguratelja o svakoj promjeni okolnosti koja može biti važna za promjenu rizika, neovisno je li rizik promijenjen njegovom voljom ili postupkom ili bez njegova utjecaja.

Članak 10. Obveze osiguranika nakon nastanka osiguranog slučaja

1. Osiguranik je dužan bez odlaganja u pisanom obliku obavijestiti osiguratelja u slučaju saznanja o bilo kojem događaju ili okolnosti koji bi mogli dovesti do ispostavljanja odštetnog zahtjeva prema njemu ili osiguratelju, a u smislu utvrđenja njegove odgovornosti.
2. Posebno je dužan obavijestiti osiguratelja odmah po saznanju, o pokrenutom sudskom postupku koji se protiv njega vodi, kao i u slučaju provođenja postupka za osiguranje dokaza. Ako oštećeni podnese tužbu za naknadu štete protiv osiguranika, osiguranik je dužan dostaviti osiguratelju sudski poziv odnosno tužbu i sve spise u svezi sa štetnim događajem i zahtjevom za naknadu štete kao i izjavu da vođenje spora prepušta osiguratelju.
3. Osiguranik nije ovlašten da se bez prethodne suglasnosti osiguratelja izjašnjava o odštetnom zahtjevu a osobito da ga prizna potpuno ili djelomično ili da se nagodi, kao ni da izvrši isplatu. Ukoliko se osiguranik protivi prijedlogu osiguratelja da se odštetni zahtjev riješi nagodbom, osiguratelj nije dužan platiti višak naknade, kamate i troškove koji su uslijed toga nastali.
4. Ukoliko se osiguranik ne pridržava obveza iz ovog članka snosit će štetne posljedice koje uslijed toga nastanu, osim ako bi one nastale i da se pridržavao obveza.
5. U slučaju da se oštećenik sa zahtjevom za naknadu štete neposredno obrati osiguratelju, osiguranik je dužan osiguratelju pružiti sve dokaze i podatke s kojima raspolaže, a koji su neophodni za utvrđivanje odgovornosti za pričinjenu štetu i za ocjenu osnovanosti zahtjeva, obujma i visine štete.

Članak 11. Osigurateljeve obveze nakon zahtjeva oštećene osobe

U vezi s podnesenim zahtjevom za naknadu štete od strane oštećene osobe, osiguratelj je u obvezi:

1. zajedno s osiguranikom poduzeti obranu od neosnovanih ili pretjeranih zahtjeva za naknadu štete (Pravna zaštita – članak 12.)
2. udovoljiti osnovanim zahtjevima za naknadu štete (Naknada štete - članak 13.)

3. u granicama iznosa osiguranja naknaditi troškove spora, kao i druge opravdane troškove radi utvrđivanja osiguranikove odgovornosti (Naknada troškova postupka – članak 14.)

Članak 12. Pravna zaštita

- (1) Osigurateljova obveza u pružanju pravne zaštite obuhvaća:
 1. ispitivanje osiguranikove odgovornosti za nastalu štetu;
 2. vođenje spora u osiguranikovo ime ako oštećeni ostvaruje pravo na naknadu štete u parničnom postupku;
 3. davanje u osiguranikovo ime svih izjava koje smatra korisnim; za zadovoljenje ili obranu od neosnovanog, ili pretjeranog zahtjeva za naknadu štete.
- (2) Uz osigurateljevu suglasnost i upute, vođenje spora može se povjeriti osiguraniku, koji je tada dužan držati se osigurateljevih uputa i naloga u pogledu vođenja postupka u parnici.
- (3) Osiguratelj može preuzeti vođenje parnice ili stupiti na mjesto osiguranika ili sudjelovati u svojstvu umješaka.
- (4) Osiguratelj je ovlašten odbiti vođenje spora ili prepustiti vođenje spora osiguraniku, ako ocjeni da nema više mjesta za pružanje pravne zaštite s obzirom na odnos visine zahtjeva za naknadu štete i visine iznosa osiguranja.
- (5) U slučaju da osiguratelj na ime naknade štete isplati iznos osiguranja prije pokretanja spora, prestaje i njegova obveza na pravnu zaštitu.

Članak 13. Naknada štete

- (1) Osiguratelj isplaćuje iznos naknade za štetu na temelju:
 1. priznanja koje je dao ili odobrio;
 2. nagodbe koje je zaključio ili odobrio;
 3. sudske odluke, ali najviše do iznosa visine obveze iz Ugovora o osiguranju.
- (2) Kada je osiguranik u obvezi položiti depozit radi osiguranja naknade štete temeljem zakonskih propisa ili sudske odluke, osiguratelj sudjeluje u deponiranju najviše do visine njegove obveze na naknadu štete.

Članak 14. Naknada troškova postupka

- (1) Osiguratelj naknađuje sve troškove parničnog postupka ako sam vodi spor, ili je dao suglasnost osiguraniku na vođenje spora pa i onda kada zahtjev za naknadu štete nije bio osnovan.
- (2) Ako je parnica vođena bez osigurateljeva znanja i suglasnosti, osiguranjem su pokriveni troškovi spora ako zajedno sa naknadom štete ne premašuju iznos osiguranja.
- (3) Osiguratelj plaća troškove branitelju u kaznenom postupku pokrenutu protiv osiguranika zbog događaja koji bi mogao imati za posljedicu postavljanje zahtjeva za naknadu štete na temelju odgovornosti pokrivena osiguranjem i to samo iznimno ako je obaviješten o izboru branitelja i ako je prihvatio plaćanje tih troškova. Troškove kaznenog postupka i troškove zastupanja oštećenika osiguratelj ne nadoknađuje.
- (4) Kada ispuni svoju obvezu isplatom osiguranog iznosa, osiguratelj se oslobađa daljnjih davanja na ime naknade i troškova po tom osiguranom slučaju.

Članak 15. Neposredni zahtjev oštećene osobe

- (1) Ako oštećena treća osoba zahtjev ili tužbu za naknadu štete podnese samo prema osiguratelju, osiguratelj će o tomu obavijestiti osiguranika i pozvati ga da pruži sve potrebne podatke i postupi u smislu članka 10. st. 5. ovih Uvjeta te da sam poduzme mjere radi zaštite svojih interesa.
- (2) Ako se u slučaju iz prethodnog stavka osiguratelj odluči isplatiti naknadu oštećeniku, u potpunosti ili djelomično, dužan je o tomu obavijestiti osiguranika.
- (3) Oštećena treća osoba može zahtijevati neposredno od osiguratelja naknadu štete za koju odgovara osiguranik, ali najviše do iznosa osigurateljeve obveze.

Članak 16. Premija osiguranja

- (1) Premija osiguranja se plaća u trenutku sklapanja ugovora o osiguranju, ukoliko drugačije nije ugovoreno.
- (2) Ako premija ne bude plaćena u ugovorenom roku, osiguratelj ima pravo na dospelu premiju obračunati zatezne kamate.

Članak 17. Troškovi utvrđivanja štete

- (1) Štetu utvrđuje osiguratelj u skladu sa Zakonom o obveznim odnosima i Zakonom o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji.

- (2) U slučaju da se oštećeni i osiguranik ne slože sa procjenom štete od strane osiguratelja, procjena će se prepustiti stručnjacima (vještacima), od kojih svaka zainteresirana strana može imenovati jednog stručnjaka. Za stručnjaka može se imenovati osoba koja nije u radnom odnosu ili nije na bilo koji interesni način vezana sa bilo kojom zainteresiranom stranom.
- (3) Predmetom vještačenja mogu biti samo sporne činjenice, koje će se unaprijed utvrditi pisanim sporazumom o vještačenju.

Članak 18. Izvansudsko rješavanje sporova

Sve osobe koje svoj pravni interes crpe iz ugovora o osiguranju zaključenom prema ovim Uvjetima prvenstveno će sve svoje eventualne sporove sa osigurateljem, koji proizlaze ili su u vezi sa predmetnim ugovorom o osiguranju, nastojati riješiti sporazumno, sukladno pravilima postupka osiguratelja o izvansudskom rješavanju sporova.

Ukoliko spor nije riješen u izvansudskom postupku kod osiguratelja, svaka od stranaka u sporu može predložiti drugoj strani pokretanje postupka mirenja pri Centru za mirenje pri Hrvatskom uredu za osiguranje ili drugoj organizaciji za mirenje.

Prijedlog za mirenje dostavlja se Centru za mirenje pri Hrvatskom uredu za osiguranje ili drugoj organizaciji za mirenje u pisanom obliku.

Članak 19. Nadležnost u slučaju spora

U slučaju da strane iz članka 18. alineja prva ne uspiju riješiti spor proizišao iz primjene ovih Uvjeta na način opisan u prethodnom članku, nadležan je stvarno nadležni sud prema mjestu sklapanja ugovora o osiguranju.

Upravni odbor Hrvatskog ureda za osiguranje usvojio je ove Uvjete na 173. sjednici održanoj 25. veljače 2010. godine.

Ove Uvjete usvojile su Hrvatska komora arhitekata, Hrvatska komora inženjera graditeljstva, Hrvatska komora inženjera strojarstva i Hrvatska komora inženjera elektrotehnike.

Uvjeti za osiguranje od profesionalne odgovornosti u arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji stupaju na snagu i primjenjuju se kao zajednički i obvezujući od 19. ožujka 2010. godine.